

A HTMT HÍREI**Az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottság megtartotta ünnepi könyvbemutatóját**

A Magyar Tudományos Akadémia fennállásának 200. évfordulója alkalmából az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottsága, a BBTE Magyar Történeti Intézet és az ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézet tudományünnepi könyvbemutatót szervezett 2025. november 17-én, az Erdélyi Múzeum-Egyesület előadótermében. Az ünnepi eseményt Nagy László akadémikus, a KAB elnökének köszöntőbeszéde nyitotta, majd Nagy Róbert egyetemi tanár, a BBTE Magyar Történeti Intézet igazgatója köszöntötte a résztvevőket. A közönség figyelmébe ajánlott öt kötet bemutatását Pál Judit egyetemi tanár, a KAB alelnöke moderálta. Ezen ünnepi rendezvényen az alábbi frissen megjelent könyvek kerültek bemutatásra... Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

A KAB tudományünnepi konferenciája az MTA alapításának 200. évfordulója tiszteletére

2025. november 18-án az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottság, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem és az ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézet jubileumi konferenciát szervezett az Akadémia alapításának 200. évfordulója alkalmából. A rangos eseményen Nagy László akadémikus, a KAB elnöke, Silye Lóránd, a BBTE Szenátusának elnöke, Cieger András, az ELTE HTK TTI tudományos tanácsadója és osztályvezetője, valamint Balogh Balázs, az ELTE HTK TTI igazgatója köszöntötték a résztvevőket. A konferencia előadásai két részre tagolódtak: az első, Pál Judit egyetemi tanár, a KAB alelnöke által moderált szekció előadásait Cieger András osztályvezető, Ugrai János egyetemi docens, Péntek János akadémikus, Morvai Tünde osztályvezető tartották... Forrás: KAB.ro: [teljes cikk >](#)

MTNE 2025 – 16. Matematika és Informatika Alkalmazásokkal Konferencia

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben huszonnegyedik fórumának eseménye a 16. Matematika és Informatika Alkalmazásokkal Konferencia, amelyet idén Bolyai Farkas születésének 250. évfordulója alkalmából rendeznek meg. A tudománytörténeti jelentőségű jubileum alkalmat teremt arra, hogy a résztvevők a matematika és informatika alkalmazott területeinek aktuális kérdései mellett Bolyai Farkas munkásságának máig ható örökségét is új perspektívákból vizsgálják. A konferencia helyszíne a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Kara, annak Koronka–Segesvári úti épülete, ahol a rendezvény 2025. november 28–30. között zajlik... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

MTNE 2025 – XXII. Szilágyság-kutatás-konferencia

A XXII. Szilágyság-kutatás-konferencia idén különleges jelentőséggel bír, hiszen a rendezvény a Szikszai Lajos születésének 200. évfordulójára való megemlékezéssel kapcsolódik össze. Az eseménysorozat 2025. november 25-én veszi kezdetét, amikor 16 órakor koszorúzást tartanak Szikszai Lajos síremlékénél a zilahi református temetőben, tisztelegve a Szilágyság kulturális és tudományos életének egyik meghatározó alakja előtt. A megemlékezést követően 17 órakor kezdődik maga a konferencia, amely a Szilágy Megyei Kultúr- és Művészeti Központban kerül megrendezésre Zilahon... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Háromszáznál több előadás a Magyar Tudomány Napja Erdélyben idei rendezvénysorozatán

A már jól bevált forgatókönyv szerint zajlik majd az Erdélyi Múzeum-Egyesület által 2002 óta rendszeresen megszervezett, „A Magyar Tudomány Napja Erdélyben” című rendezvénysorozat, amely minden évben kiemelt egy eseményt, évfordulót vagy témát, továbbá természetesen számos újdonságot is tartalmaz a bemutatott szakmai előadások révén. Az idei erdélyi magyar tudomány napi rendezvény a Magyar Tudományos Akadémia fennállásának 200. éve ünnepi rendezvénysorozataihoz kíván csatlakozni, ezért a konferenciasorozat mottója „200 év a tudás és a társadalom szolgálatában – MTA 200” – emelte ki Bitay Enikő akadémikus, az EME elnöke, akivel a Magyar Tudomány Napja Erdélyben idei, 24. fórumának részleteiről beszélgettünk. [...] Bitay Enikő elmondta, hogy idén összesen 25 rendezvényt szerveznek ez alkalomból: [...] Kolozsváron 14 rendezvény zajlik, kilencet pedig más településeken tartanak, például Csíkszeredában, Gyergyószentmiklóson, Marosvásárhelyen, Nagyváradon, Zilahon, Sepsiszentgyörgyön... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG**Elkészült a II. Terület- és Gazdaságfejlesztési Stratégia tervezete**

Tíz hónap megfeszített munka után, 88 szakértő részvételével, elkészült a II. Vajdasági Magyar Közösség Terület- és Gazdaságfejlesztési Stratégiájának tervezete – közzölte a közösségi médiában megosztott bejegyzésében Pásztor Bálint. A Vajdasági

Magyar Szövetség elnöke kiemelte, csütörtöktől indul a közvita, amely két hónapon át ad lehetőséget mindenkinek arra, hogy véleményt mondjon, javaslatot tegyen és alakítsa a dokumentum végső formáját... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Politikum: Mladićot éltető graffitik miatt tiltakozik a VMDK

A Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége súlyos aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy Szabadka központjában Ratko Mladićot dicsőítő graffitik jelentek meg. [...] A helyzetet tovább súlyosbítják – fogalmaz a VMDK –, hogy a hatalomhoz közeli csoportok nacionalista jelszavakkal és csetnikdalokkal provokálnak, tovább mélyítve a társadalmi megosztottságot. A Mladićot éltető graffiti megjelenését a párt ennek a veszélyes hangulatnak a csúcspontjaként értékeli... Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Desiré 2025: Két kiemelkedő előadás nyitotta a fesztivált Szabadkán

Kedden megkezdődött Szabadkán a XVII. Desiré Central Station Fesztivál. Az első előadások előtt sajtótájékoztatót tartottak a Szabadkai Népszínház Jadran színpadának előterében. A beszélgetésen részt vett Urbán András, a fesztivál igazgatója, Boris Liješević, akinek szerzői előadása, Az én színházam a fesztivál nyitóelőadása volt, valamint Valentina Cortese, a Lento e Violento című előadás alkotója és előadója... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Politikum: Rác Krisztina előadása a szerbiai tüntetésekről a Washingtoni Magyar Klubban

Quo vadis, Szerbia? címmel tart szombaton előadást a Washingtoni Magyar Klub számára Rác Krisztina belgrádi szociológus, az MTA külső köztestületének tagja. A téma természetesen az egy éve tartó diáktüntetések és az annak kapcsán előállt társadalmi és politikai helyzet. [...] A klub története folyamán szinte minden jelentős magyar ellenzéki megfordult ott vagy előadást is tartott, Markó Bélától Bugár Bélán át Orbán Viktorig és Jeszenszky Gézáig. A politikusok ma már elkerülik a klubot, s így az előadások témaköre a mikrobiológiától és Liszt Ferenc zenéjétől az irodalmi Nobel-díjig hatalmas kulturális teret tölt be... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Hangversennyel ünneplik az MTTK napját

Amerikai zene két zongorára és ütőhangszerekre – ez az elnevezése annak a hangversenynek, amelyet a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar napja alkalmából tartanak jövő hétfőn, november 24-én az Electe Egyesület és az MTTK szervezésében... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Videó: Magas rangú tudományos elismerésben részesült Várady Tibor

A Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia ünnepélyes keretek között emlékezett meg alapításának napjáról. Az egybegyűlteket Zoran Knežević akadémikus, a Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia elnöke köszöntötte. Beszédében hangsúlyozta a könyvek, a tudományos munkák és a könyvtárak kiemelt szerepét. Az akadémikus kiemelte, hogy napjainkban mind a döntéshozók, mind a tudomány és annak eredményei iránti bizalom megingott, és ennek helyreállítása alapvető fontosságú lenne. [...] Várady Tibor, az MTA külső köztestületének tagja elmonda: „Nekem nagyon jól esett a kitüntetés. Ez, amint tudom, a legmagasabb szerbiai tudományos kitüntetés... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Újvidéki Prózanapok a Forum Könyvkiadó Intézetben

A Forum Könyvkiadó Intézet november 25-én és 26-án rendezi meg az Újvidéki Prózanapokat, amelyre szeretettel várják az érdeklődőket a kiadó székházának harmadik emeleti tanácstermébe. [...] A rendezvény november 25-én, kedden 17 órakor kezdődik Silling István, az MTA külső köztestületi tagjának Szobrok a polc alól című kötetének bemutatójával, amelyről Antalovics Péter beszélget a szerzővel. Ezt 18.30-kor Várady Tibor az MTA külső köztestületi tagjának Lópasszus és történelem című könyvének bemutatója követi, Sági Varga Kinga moderálásában... Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Pályázati felhívás - Vajdasági Szép Magyar Könyv 2025

A Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség az idén is meghirdeti a Vajdasági Szép Magyar Könyv című pályázatát, amellyel az év legszebben gondozott kiadványait kívánja díjazni. A pályázaton a Szerb Köztársaság területén bejegyzett kiadók, kiadói tevékenységet is ellátó szervezetek vehetnek részt a Szerb Köztársaság, illetőleg a Kárpát-medence területén működő nyomdákban előállított kiadványaikkal. A Vajdasági Szép Magyar Könyv-pályázatra benyújtott kiadványokat a háromtagú kuratórium a díjakat és elismerő okleveleket mindösszesen 7 kategóriában osztja ki... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Bíró Tímeát is jelölték a rangos Horváth Péter Irodalmi Ösztöndíjra

Tizenharmadik alkalommal adják át a kortárs magyar irodalom fiatal alkotóinak támogatására 2013-ban létrehozott Horváth Péter Irodalmi Ösztöndíjat. A kortárs magyar szerzők legnagyobb összegű támogatásának számító ösztöndíjat Horváth Péter professzor, a magyar kultúra németországi közvetítésének Pro Cultura Hun-garica díjjal és a Magyar Érdemrend Középkeresztjével kitüntetett

mecénása hozta létre. A nettó 7000 eurós ösztöndíj célja a 35 évesnél nem idősebb, már rendszeresen publikáló, az adott évben új kötettel jelentkező legtehetségesebb pályakezdő szerzők támogatása... Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Lezajlott a kárpátaljai magyar iskolák kompetenciavizsgálata

A magyar tannyelvű iskolák kompetenciavizsgálata október 20. és november 13. között valósult meg Kárpátalja-szerte. A Kompetencia–Oktatás–Mérleg–Perspektíva című kutatás immár 2024 óta vizsgálja tudományosan vidékünk nebulóinak kompetenciáját. A nagyszabású kutatás a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem, valamint a RE bázisán működő Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont és Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpont együttműködése és koordinálása által valósult meg. [...] A mérésben 39 iskola vett részt, mely során a 6. és 8. osztályos diákok szövegértési, angol és ukrán nyelvi, valamint matematikai kompetenciáit mérték. Csernicskó István, a RE rektora hetilapunknak adott nyilatkozatában aláhúzta: Az oktatási rendszer visszajelzésekre épül. [...] A vizsgálat digitális módon zajlott egy saját fejlesztésű online felületen. Összességében több mint 1000 diák vett részt a mérésben... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Tokaj–Ungvár: Új egyetemi szövetség és tudományos konferencia Ungváron

Az Ungvári Hungarológiai Központ november 17-én két fontos esemény helyszíne volt egyszerre. Az Ungvári Nemzeti Egyetem magyar intézetének történelem, illetve magyar tanszéke és a Tokaj-Hegyalja Egyetem művelődéskutatási tanszéke között együttműködési megállapodás jött létre, amely hosszú távon szolgálja a hallgatók és a helyi közösség javát, valamint a tudomány és a kultúra eszközeivel erősíti a kapcsolatokat. Ezt követően nemzetközi tudományos konferenciát tartottak a magyar szórvány napja alkalmából. [...] A plenáris ülésen Pusztay János, az ELTE Magyar Nyelvtudomány is és Finnugor Intézetének professor emeritusa a kisebbség- és nyelvpolitikai kérdésekről, Bolvári-Takács Gábor Zemplén térségi identitásáról, az MTA külső köztestületének tagjai: Zubánics László a magyar nép története tantárgy oktatásáról, Zékány Krisztina pedig a szórványban élő magyar közösségek nyelvi helyzetéről tartott előadást... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Nemzetközi tudományos konferencia az Ungvári Hungarológiai Központban

A magyar nyelv napján nemzetközi tudományos jubileumi konferenciát rendeztek az Ungvári Hungarológiai Központban Lizanec Péter professzor születésének 95. évfordulója tiszteletére. A tanácskozás egyszerre szólt a kiemelkedő tudós életművéről és a központ több mint három és fél évtizedes munkájáról, ez volt ugyanis az intézmény 20. nemzetközi konferenciája. A rendezvényt Berta Eleonóra, az Ungvári Hungarológiai Központ igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja nyitotta meg. Köszöntőjében méltatta Lizanec Péter professzor, szintén az MTA külső köztestületi tagjának tudományos és emberi nagyságát. [...] A konferencián a Debreceni Egyetem, a prágai Károly Egyetem, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem és az Ungvári Nemzeti Egyetem oktatói, valamint a Hungarológiai Központ tudományos munkatársai vettek részt... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Konferencia: Egyéni sorsok és kollektív traumák – A szovjetizálás kárpátaljai vonásai

November 18-án került sor az Egyéni sorsok – kollektív traumák. A szovjetizálás általános vonásai című konferenciára az Apáczai Csere János Könyvtár központi olvasótermében. A rendezvényt a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Történelem- és Társadalomtudományi Tanszéke, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága és a Lehoczky Tivadar Társadalomtudományi Kutatóközpont szervezte. [...] A megnyitón Molnár D. Erzsébet, a Rákóczi Egyetem Történelem- és Társadalomtudományi Tanszékének vezetője köszöntötte a résztvevőket. [...] A megnyitó és köszöntőbeszéd után került sor az alkalom tudományos részére. A 7 előadás során a szovjetizálás különböző aspektusait járták körül... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Irodalmi és művészeti szalon a Rákóczi Egyetemen

November 5-én hagyományteremtő céllal rendezték meg a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Hallgatói Önkormányzatának szervezésében az első irodalmi és művészeti szalont. [...] Az interaktív foglalkozást Beregszászi Anikó, a RE Filológia Tanszékének vezetője, az MTA külső köztestületének tagja tartotta... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Állandó kiállítás az Ortutay Elemér-központban

2025. november 12-én ünnepélyes keretek között megnyílt az Ortutay Elemér Görögkatolikus Központ új állandó kiállítása, a Gyökerek és ágak, amely a kárpátaljai görögkatolikusság múltját és jelenét egységben bemutató, különleges kulturális és egyháztörténeti értéket képvisel. Marosi István, az Ortutay Elemér Görögkatolikus Központ igazgatója felidézte: már évtizedekkel ezelőtt megfogalmazódott az igény, hogy az egyházmegye története méltó módon, állandó tárlat formájában legyen bemutatható. A gyűjtemény ma mintegy félezer darabból áll, a tárlat tervezője, Bodóczki Antal szerint a bőség zavara jelentette a legnagyobb kihívást... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Megváltoztak a Magyar igazolvány felhasználási feltételei

A Magyar Államvasutak november 1-jétől módosította a Magyar igazolvánnyal történő utazás szabályait. Ezzel kapcsolatban lapunk megkereséssel fordult a vasúttársasághoz. [...] Az éves 12 alkalom már nem tizenkét utazást, hanem tizenkét teljes naptári napot jelent... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: Románia az EU új gabonakirálya

Románia 2025-ben is az unió legnagyobb gabonaexportőre maradt, a mezőgazdasági minisztérium közlése szerint az ország az idei év első tíz hónapjában közel 500 millió euró értékben exportált élőállatokat is. Papíron tehát minden szép: az ország egyszerre tarol a növénytermesztésben és az állattenyésztésben, de alig jut feldolgozott élelmiszer a piacra román márkánév alatt... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Burnout-törvényért lobbiznak Romániában

Romániában 2024-ben nyújtották be az első ún. Burnout-törvénytervezetet, de annyira nem volt politikai támogatottsága és az üzleti szféra annyira ellenállt, hogy a kezdeményező Mentsétek Meg Romániát Szövetség inkább visszavonta, decemberre viszont újabb, átgondoltabb változatot ígérnek. Szervezetpszichológussal és munkajogással néztük meg, hogy mit segítene a jelenlegi helyzeten a törvénymódosítás. [...] Marschalkó Eszter Enikő munka- és szervezeti pszichológus, a BBTE adjunktusa, az Ergo Human Resources alapítója szerint az elmúlt 30 évben szélsőségesen megnövekedtek azok a modern életmódbeli tényezők, amelyek közvetlenül növelik a burnout kockázatát: a digitális túlterhelés és információs zaj, a folyamatos elérhetőség, a természettől való elszakadás. [...] A romániai munkajogban a munka és magánélet egyensúlyára, illetve az átláthatóbb munkafeltételek megteremtésére vonatkozó európai irányelvek átültetése prioritás volt az utóbbi időben, így látja Vallasek Magdolna munkajogi szakértő, a Sapientia EMTE Jogi Tudományi Intézetének docense, az MTA külső köztestületének tagja elmondta: „Távolról sem tökéletes a helyzet, de ez az irányvonal alapvetően jó... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: Megvan a tudásod ahhoz, hogy román állampolgár legyél?

Dominic Fritz, Temesvár polgármestere a múlt héten sikeresen teljesítette az állampolgársági interjút, és most már csak az esküt kell letennie ahhoz, hogy hivatalosan is megkapja az állampolgárságot. A politikus korábban azt jegyezte meg a Facebook-oldalán, hogy a román állampolgárság megszerzéséhez olyan nehéz kérdésekre kell válaszolni, hogy biztosan vannak olyan romániaiak, akik ezt elbuknák. [...] Az állampolgárság megszerzéséhez szükséges kérdések esetében nem a helyes választ kell megjelölni, hanem jellemzően válaszokat kell megadni vagy épp magyarázatot várnak... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Döcög az iskolapszichológus-szolgáltatás, magyarul pedig még kevésbé elérhető

Miközben a 2023/198-as oktatási törvény szerint a nevelési tanácsadó, azaz az iskolapszichológus alkalmazása minden oktatási egységben kötelező, a diákok jóllétét és mentális egészségét célzó szolgáltatás még mindig rendszerszintű problémákkal küzd. A 2025/2026-os tanévben 3539 iskolai tanácsadó dolgozik a romániai iskolákban, így fejenként átlag 756 diákot kell ellátniuk, miközben az oktatási törvény fejenként 500 diákot ír elő. [...] Ugyanakkor a minisztérium szeptemberben közzétett, az általános iskolások jóllétéről és mentális egészségéről szóló jelentése azt mutatja, hogy csak 17 százalékuk fordult iskolai tanácsadóhoz az elmúlt évben... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Magyarul írt magyar tankönyvek

Az RMDSZ és a Communitas Alapítvány 2026-tól új tankönyvírási programot indít, amelynek célja teljesen magyar nyelvű, modern pedagógiai elvekre épülő tankönyvek kidolgozása. A program két pillére az új líceumi tankönyvek megírása, valamint az I–VIII. osztályos tankönyvek felülvizsgálata és gyenge minőségű kiadványok esetén újra írása... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Rendkívül gazdag dinoszaurusz-lelőhelyet találtak Erdélyben

Magyar és román paleontológusok példa nélküli koncentrációjú leletet találtak a Hátszegi-medence nyugati felében, a lelőhelyen négyzetméterenként több mint száz gerincesmaradványt fedeztek fel – közölte az Eötvös Loránd Tudományegyetem szerdán az MTI-vel. Mint írták, a Valiora Dinosaur Research Group már több mint öt éve folytat kutatásokat a Hátszegi-medencében, ahol már számos dinoszaurusz-lelőhelyet fedeztek fel. Az itt tanulmányozott felső kréta szárazföldi rétegek a dinoszauruszok kihalását megelőző néhány millió éves időszakba engednek betekintést... Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Vida Gábor, író

Vida Gábor kapja idén a Füst Milán-díjat. A Senkiháza sikere után most egy új regényen dolgozik: a romániai forradalom és az azt követő zavaros évek történetén. Az interjúban arról is beszél, miért nem tudott '89 után létrejönni egy erős, független erdélyi nyilvánosság, és miért nem létezik ma valódi, szabad erdélyi értelmiség. Elmondja, miként lett a nacionalizmusból érzelmi pótlék, és miért szívja magába Budapest az erdélyi hangot. Kíméletlen pontosságú, személyes és elemző láttelet Erdély és Magyarország viszonyáról. [...] A forradalomról írok. Az a címe, hogy A bukfenc, nagyjából öt évnyi időszakot ölel fel: 1988-tól 1992-ig. Addig a pontig, amikor Funaréek táblát tesznek a Mátyás-szoborra. Listába szedem azokat az eseményeket... Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Szakács István Péter Sepsiszentgyörgyön

Szakács István Péter székelyudvarhelyi író, irodalomtörténész, tanár és publicista tavaly megjelent Boszorkánykör című prózakötetét mutatták be múlt kedden, november 11-én a sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtár olvasótermében. A szerző beszélgetőtársa Tapodi Zsuzsa egyetemi tanár az MTA külső köztestületi tagja volt. [...] A kötet írásainak főbb témái a magány, a szerelem, vágy, csalódás, hinni akarás, keresés, kallódás, öregedés, hiány, álom, emlék, titok. Legfontosabb kérdése talán az, ami a könyv hátoldalán is olvasható: „Ki tudunk-e törni a körénk vont boszorkánykörből, hogy létünket értelmes élettel teljessük be?”... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Bemutató: Bordi András 120 – Emlékezet és folytatás

Vannak életművek, amelyek nem harsányak, nem tolakodóak, mégis évtizedek múltán is jelen vannak. Ott maradnak a város falai között, a képek színeiben, a történetekben, amelyeket újra és újra elmesélünk. Ilyen életmű a Bordi Andrásé is, aki 120 éve született. A város arculatát meghatározó Kultúrpalota falai között élt, dolgozott és szolgált több mint három évtizeden át, festőként, tanárként és a képtár gondnokaként. [...] 1978-ban jelent meg Banner Zoltán monográfiája a Kriterion Könyvkiadónál. [...] Jelen kiadvány, a Bordi András 120 című katalógus a Maros Megyei Múzeum kiadásában jelent meg, a Bernády Házban megrendezett kiállítást kísérve. A kötetet Portik Blénessy Ágota művészettörténész szerkesztette, a tanulmányokat Nagy Miklós Kund művészeti író és Portik Blénessy Ágota jegyzi. ... Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Bodó Márta frissen megjelent, Újratervezés című kötetéről

„Megtörténik, hogy a kitalált hős mintegy önálló életre kel és bevonz olyan témákat, amikkel valamikor, valahol találkoztam, mintegy elraktároztam – fejtette ki első szépirodalmi könyve megírásának kulisszatitkairól Bodó Márta. A kolozsvári újságírónak nemrég jelent meg Újratervezés című, novellákat, karcolatokat felsorakoztató kötete. A szerzővel többek közt arról beszélgettünk, miért lehet egyfajta „divatja” ma az elhallgatott, fel nem dolgozott személyes történeteket „reflektorfénybe” helyező, az elhallgatásokról szóló történeteknek a kortárs irodalomban. [...] A szereplők, szemszögek a történetek többségében női szempontúak, ez tudatos döntés. [...] Éppen az elhallgatás, a titkok rombolják a kapcsolatokat és okoznak családi tragédiákat is... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

Kell-e még nyelvhelyesség a 21. században?

November 17-én, hétfőn 18 órától a Léda-ház kultúrtérben beszélgetett Farkas-Ráduly Melánia újságíróval a Szövegkovács nyelvművelő vállalkozás egyik alapítójával, Szűcs László, a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete elnöke. [...] A gyakori nyelvi, helyesírási hibákra figyelmeztető bejegyzéseket tettek közzé a Szövegkovács Facebook-oldalán, illetve blogján, és egyre több igényes nyelvhasználó csatlakozott hozzájuk. A kezdeményezés eredményeként azóta több kiadvány is napvilágot látott, ezek a Szóbuborékok, az Olvasóból korrektor, a Rendőr-e a fekvőrendőr, valamint az Anyanyelvi villámtanácsok című kiadványok... Forrás: Biharinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

65 éves a segesvári magyar középiskolai oktatás

November 7-én és 8-án, e két napon emlékezett a Gaudeamus Házban Segesvár kicsiny magyar közössége, ünnepelte, hogy 65 évvel ezelőtt néhány lelkes, elszánt pedagógus megteremtette a magyar nyelvű középiskolai tanulás lehetőségét az egykori 2-es számú ipari líceumban, a mai Mircea Eliade Főgimnázium épületében, a román többségi oktatás mellett... Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Templomukat ünnepelték a szotyori reformátusok

Kétszáz éves a szotyori református templom, mely alkalomból vasárnap hálaadó ünnepi istentiszteletet tartottak az egyházközösségben. Kolumbán Vilmos József, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke, az MTA külső köztestületének tagja hirdette az igét, aztán Sánta Imre, a gyülekezet lelkipásztora röviden összefoglalta Szotyor templomának történetét, majd Dénes Előd házigazda esperes köszöntötte az ünneplőket és egy verses-zenés műsor zárta az eseményt... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Megújult a 301 erdélyi kastély, kúria és udvarház leírását tartalmazó adatbázis

A Kastély Erdélyben honlapján közzétett tájékoztatás szerint a megújult online adatbázis folyamatosan fejlődik, a webes felületre művészettörténészek bevonásával kerülnek fel újabb információk az erdélyi kastélyokról és udvarházakról. A weboldalt a kolozsvári PONT Csoport hozta létre 2012-ben, és az évek során több mint háromszáz erdélyi kastély és kúria adatait gyűjtötték össze szakértők bevonásával. [...] A kastélyok és kúriák leírása egységes szempontrendszer alapján készül, és tartalmuk folyamatosan frissül. A szöveges ismertető mellett korabeli és mai fotók is megjelennek az épületekről... Forrás: Kronika.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Petíció: Pénzügyi présbe kerülhetnek a felvidéki magyar kisiskolák 2026-tól

Látszólag kedvező, a gyakorlatban azonban létbizonytalanságot hozhat számos felvidéki magyar alapiskola számára az Oktatási Minisztérium új finanszírozási tervezete. Bár a nemzetiségi oktatásra szánt fejkvótát megemelik, a „racionalizálás” jelszava alatt olyan új számítási módszert vezetnének be a kisiskolák támogatásánál, amely drasztikus forráskivonást eredményezhet azokon a településeken, ahol megosztott az iskolahálózat. A tervezet szerint 2026 januárjától új időszámítás kezdődik. [...] Tamás Erzsébet szerint a változás fontos és jó, az oktatásügyben is. Most viszont egyszerre túl sok van belőle, a tartalmi reformot követik a törvényi változások. Némely jogszabályok teljesen megváltoztak, mások viszont módosítva lettek. Tamás Erzsébet beszélt arról is, hogy ez a javaslat, vagyis a források csökkentése, súlyosan veszélyeztetné a kisiskoláinkban a 2026 szeptemberétől kötelezően bevezetendő oktatási reformot is... Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Mesterkurzus a szerkesztői munka gyakorlatáról

Idén tizenötödik évébe lépett a pozsonyi Comenius Egyetem magyar tanszékén Mesterkurzus címen szervezett előadás-sorozat. Első vendégünk Csanda Gábor szabadúszó szerkesztő, a tanszék egykori hallgatója volt, aki a szerkesztői munkáról tartott rendhagyó előadást. [...] Humorral és anekdotákkal tűzdelt előadásában rámutatott a szerkesztői munka kihívásaira és nehézségeire, de egyúttal örömeire és szépségeire is. Mint kiderült, a szerkesztői létet köztes állapotnak tartja: a szerkesztő nem író, és nem is olvasó, mégis mindkettő egy kicsit... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

A kevésbé ismert 1945-ös év a szlovákiai magyarok történetét is meghatározta

1945 – egy új kezdet éve Csehszlovákia határmenti területein címmel rendeztek kétnapos tudományos konferenciát a Fórum Kisebbségkutató Intézet somorjai központjában. A Szlovák Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete és a FKI közös, a Kisebbségi Kulturális Alap támogatásával megvalósuló konferenciáján 18 hazai – és egy lengyelországi – előadó beszélt a témával kapcsolatos kutatási eredményeiről. [...] Simon Attila történész, az MTA külső tagja, FKI-igazgató lapunknak elmondta, a szlovák nyelvű konferencián elhangzott: [...] Nagyon keveset tudunk arról, hogy mi történt még 1945-ben, az első hónapokban. Volt, ahol még visszaállt a magyar nyelvű közigazgatás és oktatás. Ezt akkor még a szovjet hadsereg is támogatta, elsősorban Gömörben, meg keleten még a kassai kormányprogram előtt. [...] Popély Árpád az MTA külső köztestületének tagja azt vázolta fel előadásában, hogy miként viszonyult a háború befejezését követően a két szlovák párt, a Szlovákia Kommunista Pártja és a Demokrata Párt a magyarkérdéshez... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Komárom alkalmazkodik a klímaváltozáshoz

Átfogó klimatikus felmérést mutattak be Komáromban. A KLIMASKEN-vizsgálat eredményeiről ugyan folyt kisebb vita, ám az önkormányzat szilárdan elkötelezett a környezet- és klímabarát fejlesztések mellett. [...] KLIMASKEN elnevezésű projekt a Szlovákiai Városok Uniójának kezdeményezése. Lényege, hogy a segítségével kiderüljön, egy adott város mennyire van felkészülve a klímaváltozásra, s miben tud javítani a helyzetén... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Podcast: Feketeházy János és a hidépítészet aranykora

A felvidéki mérnök korának egyik legnagyobb hidépítője volt: számos jelentős épület és híd fűződik a nevéhez Ausztriában és Magyarországon egyaránt. Az ő munkája például a komáromi Erzsébet híd, a budapesti Szabadság híd, a Keleti pályaudvar, a mai Corvinus Egyetem vagy éppen a Budapesti Operaház tetőszerkezete... Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)